

Теоретичні основи професійної орієнтації: нормативно – правова база профорієнтації, компоненти (етапи) профорієнтації, основи професіографії, особистість оптанта в системі профорієнтації. 2. Інформаційне забезпечення профконсультантів: динаміка розвитку сучасного ринку праці, соціально – професійні орієнтири школярів, основи класифікації професій, професійно – важливі якості фахівця. 3. Методика роботи з профорієнтаційною програмою: модель профорієнтаційної роботи в школі, координація діяльності педагогічних працівників, які виступатимуть в ролі шкільних профконсультантів, особливості використання форм і методів профорієнтаційної роботи з оптантами, специфіка діяльності з батьками оптантів, параметри готовності учнів до професійного самовизначення. 4. Формування професійної компетентності профконсультантів: методика проведення попередньої профдіагностики, алгоритм профконсультації, робота з професіографічними матеріалами, технологія проведення профорієнтаційних заходів, активізуючі профорієнтаційні методики тощо.

Оскільки, при підготовці школярів всіх вікових періодів для професійного самовизначення, передбачено застосування ділових ігор, групових занять, то з вчителями, практичними психологами доцільно провести тренінг, що включав би запропоновані програмою ділові ігри, а також вправи спрямовані на розвиток особистих якостей самих профконсультантів.

Підсумовуючи зазначимо, що належна підготовка педагогічних працівників, які виступатимуть в ролі шкільних профконсультантів до системної профорієнтаційної діяльності з учнями сприятиме підвищенню рівня готовності оптантів до свідомого професійного самовизначення. Підготовка має бути спрямована на забезпечення мотиваційного (установки і наміри), змістовно-операційного (знання, уміння, навички, компетенції) і орієнтаційного (принципи, переконання) компонентів.

Перспективи подальших наукових розвідок вбачаються в опрацюванні моделей роботи з підготовки педагогічних працівників закладів нового типу і спеціальних закладів до профорієнтаційної діяльності, що враховуватиме особливості їхніх оптантів.

Література

1. Вострікова В. В. Концептуальні підходи до професійної орієнтації старшокласників профільних ліцеїв / В. В. Вострікова // Педагогіка і психологія формування творчої особистості: проблеми і пошуки : зб. наук. пр. / [редкол. : Т. І. Сущенко (голов. ред.) та ін.]. – Запоріжжя. – 2007. – Вип. 42. – С. 122–128.
2. Джура О. Д. Освіта в системі факторів професійного самовизначення особистості : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філос. наук: спец. 09.00.03 «Соціальна філософія та філософія історії» / О. Д. Джура. –К., 2004. – 17 с.
3. Кавецький В. Є. Психолого-педагогічне обстеження позицій педагогічних працівників ЗОШ щодо виконання ними профконсультаційної діяльності / В. Є. Кавецький // Збірник наукових праць Херсонського державного університету. Серія «Педагогічні науки». – Херсон : ХДУ, 2016. – №72. – Т. 1. – С. 101–105.
4. Негривода О. О. Розвиток мотивації майбутніх учителів до профорієнтаційної роботи зі старшокласниками / О. О. Негривода [Електронний ресурс] Режим доступу: http://scienceandeducation.pdpu.edu.ua/journals/2010/NiO_8_2010/pedagog/Nehriv.htm

УДК 378:004+37.013.42

Калаур С. М.

**ВИКОРИСТАННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ПРЕЗЕНТАЦІЙ ТА ВЕБІНАРІВ У
ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СОЦІАЛЬНОЇ
СФЕРИ ДО РОЗВ'ЯЗАННЯ КОНФЛІКТІВ**

Нині у вищих педагогічних навчальних закладах йде активне впровадження в освітній процес інформаційних технологій, які спрямовані на вдосконалення професійної підготовки студентів й націлені на досягнення максимального рівня конкурентоспроможності фахівців на ринку праці. Вагому роль у структурі професійної компетентності майбутніх фахівців соціальної сфери відіграють уміння та навички у галузі розв'язання як особистісних, так і професійних конфліктів. Сучасні психолого-педагогічні дослідження фіксують той факт, що конфлікти сприймаються суб'єктами соціальної взаємодії як неминуче явище, з яким необхідно не тільки рахуватися, але й активно впливати з метою реалізації конструктивної взаємодії.

Відзначимо, що предметом численних досліджень науковців стали форми вияву конфліктів, їх причини, поведінкова характеристика суб'єктів, схильних до конфліктної взаємодії. Зокрема, проблема конфліктів є фундаментальною для психологічної науки (М. Дойч, А. Ішмутаров, В. Мерлін, Е. Еріксон, З. Фрейд, К. Хорні, та ін.). У педагогічній науці українськими конфліктологами накопичений значний науковий потенціал (А. Гірник, Н. Грішина, П. Ковальчук, Н. Мамієва, М. Пірен, М. Цюрупа та ін.). Характеристика компонентів конфліктологічної компетентності представлена у роботах Т. Ковшечнікової, Н. Самсонової, С. Філь, Б. Хасана, Л. Цой, Г. Щедровіцького та ін.

Однак, варто акцентувати увагу, що практичні аспекти вдосконалення інтерактивного освітнього середовища засобами інформаційних технологій під час викладання дисциплін конфліктологічного спрямування мало дослідженні, не повною мірою використовується потенціал мультимедійних презентацій та вебінарів у розвитку конфліктологічної компетентності студентів.

Таким чином, ми поставили собі за мету – дослідити переваги інформаційних технологій, з'ясувати потенціал мультимедійних презентацій та вебінарів під час професійної підготовки майбутніх фахівців соціальної сфери до розв'язання професійних конфліктів.

Насамперед відзначимо, що сучасні інформаційні технології, у розумінні білоруського науковця М. Желдака [2], передбачають сукупність методів і практичних засобів збору, організації, зберігання, обробки, передачі та представлення інформації, які розширюють знання людей і розвивають їхню здатність до управління технічними та соціальними процесами. Встановлено, що сучасні інформаційні технології є підґрунтям процесу інформатизації освіти та впливають на: поліпшення якості навчання за допомогою більш повного використання доступної інформації; підвищення ефективності навчального процесу на підставі його індивідуалізації та інтенсифікації; адаптацію інформаційних технологій навчання до індивідуальних особливостей студентів; активізацію пізнавальної діяльності студентів і підвищення мотивації; інтеграцію різних видів діяльності в межах єдиної методології, яка заснована на використанні інформаційних технологій [4, с. 16].

Погоджуємося із висновком А. Яновського, про те, що «важко навіть уявити в наш час демонстрацію чогось чи навчання без мультимедійного супроводу – презентації» [4, с. 32]. Використання презентацій економить час і насичує необхідною інформацією. П. Ломакин наводить цифри про те, що людина здатна засвоювати приблизно 20% почутого матеріалу, 30% того, що побачила, проте вона здатна запам'ятати понад 50% одночасно побаченого і почутого [3, с. 3–4]. Так під час викладання навчальних дисциплін «Соціальна конфліктологія» та «Соціальне партнерство» на основі використання програми PowerPoint активно створювали презентації, які мали розмітки: маркеровані списки, електронні таблиці, діаграми, гістограми, прикрашали графічними елементами, вставляли готовий рисунок з

Бібліотеки рисунків, користувалися шаблонами. PowerPoint дозволяла наочно подавати повідомлення декількома способами: показ слайдів на екрані, на папері, розміщенням в Moodle.

Науковий термін «вебінар» утворено від «веб» та «семінар». Веб (англ. Web – мережа, павутина) – загальноприйняте позначення приналежності до комп’ютерної мережі тоді як семінар – це інтерактивне навчальне заняття, в ході якого студенти мають змогу виступати з доповідями, ставити запитання, брати участь в обговоренні та дискутувати. Тобто, вебінар, у найбільш загальному розумінні, «означає семінар, який проходить в комп’ютерному середовищі [1]. Зокрема, вебінар як особлива форма організації освітнього процесу з’явилася в кінці 1990-х років, коли в мережі Інтернет стали масово використовуватися конференц-зв’язок. Як відзначає С. Сідоров [1] торговий знак «Webinar» було зареєстровано в 1998 році і його власником є компанія InterCall. Фахівці доводять, що вебінар це своєрідний семінар, який організують на основі Інтернет-технологій, і якому властива інтерактивність.

Вважаємо, що під час викладання дисциплін конфліктологічного спрямування викладачам доцільно самим розробляти вебінари та залучати до цього студентів. З практичної точки зору нами було ініційовано проведення вебінару на тему «Конфлікт у соціально-педагогічній сфері» (рис. 1).

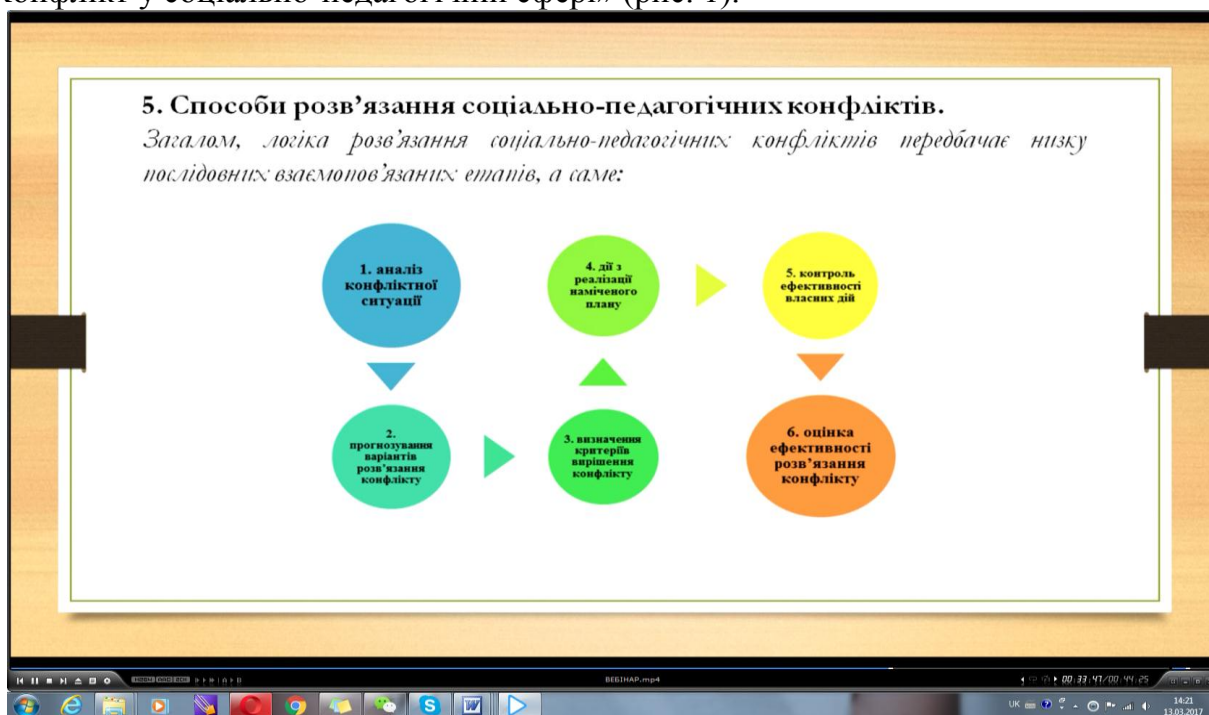

Рис. 1. Фрагмент кадру з вебінару на тему «Конфлікт у соціально-педагогічній сфері».

Загальна тривалість вебінару, розробленого при участі магістрів соціальної педагогіки, 45 хвилин. Він спрямований на висвітлення в інтерактивній формі таких питань:

1. Конфлікт як засіб регулювання міжособистісної взаємодії.
2. Поняття соціально-педагогічного конфлікту. Його динаміка та структура.
3. Ознаки соціально-педагогічного конфлікту.
4. Типологія конфліктів в соціально-педагогічній сфері.
5. Способи розв’язання соціально-педагогічних конфліктів.

Таким чином, можемо підвести підсумки, про те, що використання мультимедійних презентацій та вебінарів дозволяє суттєво вдосконалити інтерактивне освітнє середовище засобами інформаційних технологій під час викладання дисциплін конфліктологічного спрямування. І презентації і вебінари

володіють значним потенціалом у розширенні практичних умінь і навичок студентів щодо розв'язання професійних конфліктів. Вони мають позитивний вплив на формування показників конативного компонента конфліктологічної компетентності майбутніх фахівців соціальної сфери.

Література

1. Вебинар как форма дистанционного обучения [Электронный ресурс] // С. В. Сидоров. Сайт педагога-исследователя. – URL: <http://si-sv.com/publ/4-1-0-351>
2. Желдак М. И. Внедрение информационных технологий в учений процесс / М. И. Желдак. – Мн. : Новое знание, 2003. – 152 с.
3. Ломакин П. А. Электронные презентации своїми руками / П. А. Ломакин, А. В. Севостьянов. – М. : Майор, 2004. – 352 с.
4. Яновський А. О. Організація пошуково-дослідницької діяльності з використанням інформаційно-комунікаційних технологій / А. О. Яновський : навч.-метод. пос. – Одеса : видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2009. – 155 с.

УДК 373.3: 808.51

Киричок І. І.

ШЛЯХИ ФОРМУВАННЯ УМІНЬ ПУБЛІЧНОГО ВИСТУПУ В МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Постановка проблеми в загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Потреба в розв'язанні важливих соціально-економічних і культурно-просвітницьких проблем ставить нові вимоги до мовної освіти й мовленнєвої підготовки майбутніх учителів початкової школи у ВНЗ, оскільки обов'язковою умовою успішної навчальної і майбутньої фахової діяльності є знання логічних основ різних видів спілкування, володіння культурою ділового, професійного мовлення, наявність сформованих умінь публічного виступу, без чого неможлива продуктивна педагогічна діяльність.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Особлива увага сучасних науковців приділяється розвитку умінь публічної промови, таких як вміння логічно структурувати висловлювання, вибирати коректні мовні засоби його оформлення, надавати емоційно-позитивного забарвлення публічному виступу в контексті вдосконалення комунікативної культури студентів різних ВНЗ (Л. Д. Кісельова, Т. А. Ладиженська, Д. В. Макарова, І. І. Риданова, Г. А. Павловська [1], Т. А. Плєсцова [2]).

Водночас, окремі важливі аспекти методики формування професійного мовлення майбутніх педагогів початкової школи залишаються недослідженими. Не була предметом окремого вивчення проблема формування вмінь публічного виступу у майбутніх учителів початкової школи, для яких уміння володіти словом є обов'язковим компонентом педагогічної діяльності.

Отже, об'єктивна необхідність розв'язання проблеми формування вмінь публічного мовлення у майбутніх педагогічних працівників, з одного боку, і відсутність дослідження, де б цілісно розглядалась ця проблема, з другого, зумовили вибір теми «Шляхи формування вмінь публічного виступу в майбутніх вчителів початкової школи».

Формулювання мети роботи (постановка завдання). Мета дослідження полягає у визначенні форм, методів, розробці методики формування вмінь публічного виступу в майбутніх вчителів початкової школи.

Виклад основного матеріалу дослідження. На підставі теоретичних положень з урахуванням узагальнення даних, отриманих при вирішенні поставлених завдань